

نکات جابی از تاریخ اسلام

جعفر سنجانی

نقشه های شوم قریش

نقش بر آب شد

در شماره پیش گفتارما درباره مسافرت مسلمانان بخاک حبشة بازجا منتهی گشت، که دو نماینده وزیری و کار آزموده با تعالیم لازمه، از ناحیه سران قریش، و مسیار خالق حبشه شدند، تا با جلب رضایت وزیران! شاهنشاهداد کر آن کشور را، نسبت به مسلمانان مهاجر، نگران سازند، و از هر طریقی مسکن باشند، حکم اخراج و طرد آنها از این محیط آرام صادر گردد، بار د گر ذیر چنگال بیرحم، گروهی مانند «ابو جهل» و «ابوسفیان» و . . . قرار گیرند.

سران قریش بنمایند کان خود دستور داده بودند که قیلاً وزیران را به یینید؛ و تخف وهدایایی به آنها بدهید، و بایه، و سیله نظر آنها را جلب نمایند.

وزیران آزمند؛ هنگامیکه مشغول انجام دادن وظایف خود بودند؛ بنمایند کان قریش روبرو شدند، و نمایند کان پس از تقديم هدایای مخصوص با آنها چنین گفتند: «گروهی از جوانان تازه ب دوران رسیده مادست از روشنیا کان خود برواشته اند و آینی که برخلاف آین ماوشما است اختراع نموده اند؛ و اکنون در کشور شماها بسر میبرند، سران و اشراف قریش، جدا از پیشگاه پادشاه حبشه تقاضا دارند که هر چه زودتر دستور اخراج و طرد آنها را صادر نمایند، و ضمناً خواهش مبکتیم، که در شرفیابی ملوکانه هیئت وزیران باماساعدت نمایند.

واز آنجاکه اذ عیوب، ووضم آنها مابهتر آگاهیم بسیار مناسب است که اصولاً در

این باره با آنها گفتگو نشد ، و دیگر مملکت با آنها نیز روبرو نگردد ؛ اطرافیان آزمند و نزدیک بین ، از هر نظر قول مساعد دادند ، فردای آن روز ، بدربار شاه « جبشه » بار یافتند ، و پس از عرض ادب ، و تقدیم هدایا ، بیام « قریش » با جمله های ذیر و ساند زند.

شاهنشاهها ، گروهی از جوانان تازه بدروان رسیده و سپلکه مغز ما ، دست از روش نیا کان و اسلاف خود کشیده ، و به نشر آین دیگری اتفاق نموده اند ؟ که نه با آین ، رسمی کشور « جبشه » تطبیق میکند ، و نه با آین پدران و اجداد خود ، این گروه ، اخیراً با بن کشور پناهنه شده اند ، و از آزادی این مملکت سوء استفاده میکنند ، بزرگان قوم آنها ، جدا از پیشگاه ملوکانه در خواست مینمایند ، که حکم اخراج آنها را صادر فرماید ، تابکشود خود باز گشت کنند . . .

همین که سخنان نمایندگان قریش باین نقطه منتهی گشت ، صدای وزیران که در حاشیه سر بر سلطنتی نشسته بودند ، بلند شد ، و همگی بهمایت از نمایندگان قیام نموده ، و گفتار آنها را تصدیق نمودند ، ولی شاهدانها وداد گر « جبشه » درحالیکه آثار غضب و خشم درجیین و عروق او نمایان بود ، با حاشیه شنیان خود مخالفت نمود و گفت : « هر کو اینکار عملی نیست ، من گروهی را که بخال و کشورم پناهنه شده اند ، بدون تحقیق بدست این دونفر نمیپارم ، بایست ازوضم و حال این پناهنه دگان تحقیق شود ، و پس از بررسی کامل ؛ هر گاه گفتار این دونماینده درباره آنها صحیح و راست باشد در اینصورت آنها را بشور خودشان باز میگردانم ، و اگر سخنان آنان در حق این گروه واقعیت نداشته باشد ، هر گز نظر خود را از آنها بر نمیدارم و بیش از پیش ؛ آنها را کمک میکنم » سپس مأمور مخصوص دربار ، بدنیان مسلمانان مهاجر رفت و بدون کوچکترین اطلاع قبلی ، آنها را بدربار احضار نمود ؛ چهارین ایطالی ، سخنگوی جمیعت معرفی گردید ، برخی از مسلمانان دلو ایس بودند که در این باره سخنگوی جمیعت با شاه نصراوی جبشه چهارتم سخن بگویند ؛ برای دفع هر گونه نگرانی ، چهارین ایطالی گفت : من آنچه را از راهنما و پیامبر خودشنیده ام بدون کم و زیاد خواهم گفت .

ذمامدار جبشه روبه چهار کرده و گفت چرا از آین نیا کان خود دست برداشته ، و با آین جدیدی که نه بادین ماتطبیق میکند ، و نه با کیش پدران خود ، گرویدید ؛ چهارین ایطالی ، چنین پاسخ داد : شاهنشاهها ما گروهی بودیم ؟ نادان و بت پرست ،

از مردار اجتناب نمیکردیم ، همواره بگرد کارهای زشت ، میگردیدیم ؛ همسایه پیش ما احترام نداشت ؛ ضعیف و افتاده محکوم زورمندان بودیم ، با خوبشاوندان خود ؛ بستیزه و جنک بر میخاستیم . . . روزگاری بدین منوال بودیم ، تا اینکه بکفر از میان ما که سابقه درخشانی در پاکی و درستکاری داشت ، برخاست و بمستور خدا ، ما را بتوحید و یکتاپرستی دعوت نمود ؛ وستایش بستان را نکوهیده شمرد ، و دستور داد درد امات بکوشیم ، وازنایا کیها اجتناب ورزیم ، و با خویشاوندان و همسایگان خوشرفتاری نمائیم واژ خونریزی وزنا کردن ، و شهادت دروغی ، و غله کردن اموال بیتمن و نسبت دادن ذنان بسکارهای زشت ؛ دور باشیم .

شاهنشاهها ! بمستورداد . نماذجخوانیم ، روزه بگیریم ، مالیات نروت خود را بپردازیم ، مایاو ایمان آورده بستایش و برسیش خداییگانه نهضت نمودیم ، و آنچه را حرام شمرده بود حرام شمرده ، و حلالهای اوراحلال دانستیم ، ولی قوم ما دربرابر مقایم ناجوانمردانه نمودند ، و روز و شب مارا شکنجه دادند ، که ما از آین خود دست برداریم باردگر سنگها و گلها را برسیم ، گردخبات و دشتهای برویم ، ولی مامدتها در برابر آنها مقاومت نمودیم ، تا آنکه تاب و توانایی ماتمام شد برای حفظ آین خود ؛ دست از مال و ذندگی شسته ؛ بخاک جبše پناه آوردیم آوازه دادگری شاهنشاه ، بسان آهن ربا مادرابسوی خود کشانید ، و اکنون نیز به دادگری او اعتماد کامل داریم » !

بیان شیرین و سخنان دلنشین «جهفر» بقدری مؤثر افتاده بود ، که شاه درحالی که اشک در چشم ان او حلقة زده بود ، باردگر ازاو برسید ؛ قدری از کتاب آسمانی پیامبر خود بخوان ، جهفر آبانی چند از سوره «مریم» را خواند ، جهفر بخواندن آیات این سوره ادامه داده و نظر اسلام را درباره پاکدامنی مریم ، و موقعیت عیسی روشن ساخت ، هنوز آیات سوره با خر نرسیده بود ، کصدای گربه شاه ، و اسقفها بلندشد ؛ و قطرات اشک ، معان و نتابهای را که در برای برآنها باز بود ؛ تر نمود ؛

سپس مدتی سکوت مجلس را فراگرفته بود ؛ زمزمهها خوابید ، شاهنشاه سخن درآمد و گفت : ان هندا و همراه به عیسی لیخراج من هشکاه و احده : « گفتار پیامبر اینها و آنچه را که عیسی آورده است از یک منبع نورسرچشمه میگیرند » بروید ، و من هر گز اینها را بشناسنحو اهم تسلیم نمود .

این مجلس برخلاف آنچه وذیران ، و نایابندگان قریش تصور میگردند ، علیه آنها

تمام شد و روز نه امیدی باقی نماند.

عمر و عاص که یک فرد سیاسی و حیله گر بود شب بادوست خود؛ عبدالله بن زبیعه پیکنگو پرداخت، و با او چنین گفت: فردا مابایست اذتر بق دیگر وارد شویم، و شاید این طریق بقیمت جان مهاجرین تمام گردد، من فردا بشاهنشاه میگوییم که دیگر این مهاجرین عقاید مخصوصی در باره عیسی دارد، که هر گز نامبانی و اساس نصرانیت ساز گار نیست، «عبدالله» اور از اینکار بازداشت، و گفت در میان این افراد، کسانی هستند که باماخوبی دارند، ولی سخن اور این باره مؤثر نیافتاد، بارد گر؛ فردای آنروز بدربار شاه با همدستی وزیران بار یافتد، این بار بمنوان دلسوزی و حمایت از آئین رسمی کشور «جبش» اذعاید مسلمانان در باره حضرت مسیح انتقاد کردند، و گفتند: شاهنشاه! این گروه در باره عیسی عقاید مخصوصی دارند، که هر گز با اصول و عقاید جهان مسیحیت ساز گار نیست و وجود چنین افراد برای آئین رسمی کشور خطرناک است و شاممکن است حضور آذ آنان بازجویی بعمل آورید.

ذمامدار باهوش حبشه، این بار نیز از در تحقیق و بررسی وارد شد، وامر کرد، هیئت مهاجرین را احضار کنند، مسلمانان باخود در عمل احضار مجدد، ذکر میکردند کویا با آنها الهام شده بود، که غرض از احضار، سؤال از عقیده مسلمین در باره پیشوای مسیحیان خواهد بود؛ این دفعه نیز؛ جعفر، سخنگوی جمیعت معرفی گردید، و قبل از بدوسitan خود؛ قول داده بود، که آنچه از رسول خدا (ص) در این باره شنیده است، خواهد گفت.

«نجاشی» رو به ناینده جمیعت مهاجرین نمود، و گفت در باره «مسیح» عقیده شما چیست؟ وی پاسخ داد؛ عقیده مادر باره حضرت مسیح همانست که پیامبر مخبر داده است: **هو عبدالله و رسوله و روحه و کلمته القاها الى مریم البطل العذراء**؛ وی بنده و پیامبر خدا بود؛ روح و کلمه ای از ناحیه او بود؛ که به مریم عطا نمود. شاه حبشه، از گفخار جعفر کاملا خوشوقت گردید، و گفت بخدا سوگند، عیسی دا بیش از این مقامی نبود، ولی وزیران و اطرافیان منعرف، گفخار شاه را نه پسندیدند؛ و اعلای رغم اذکار آنها؛ عقاید مسلمانان را تعسین نمود، و آزادی کامل آنها داد؛ و هدایای قریش را جلو آنها بخت و گفت خدا موقع دادن این قدرت اذمن رشوه نگرفته است لذاز اوار نیستمن نیز از این طریق ارتراق کنم!